

PLATÓ	CONCEPTES	EXPLICACIÓ	RELACIÓ AMB ALTRES FILÒSOFS
REALITAT	-Idees/Coses -Teoria de la participació -Imitació	<u>Idees</u>: Intangibles, immutables, absolutes, eternes... <u>Coses</u> : tangibles, finites, relatives, mutables... Les coses imiten a les Idees, per tant, les coses són còpies de les idees, que són original.	Amb Descartes i Hume D : al cap tinc idees fictícies, adventícies i innates (les innates són de les que parla Plató) H : idees = còpia d'una impressió (Plató totalment en desacord)
CONEIXEMENT	-Doxa i Episteme -Mite de la Caverna -Aprendre és recordar -Símil de la línia -Dialectica -Mite del carro alat	<u>Doxa</u>: opinió-coneixement del món sensible. <u>Episteme</u>: veritat-coneixement del món de les idees. Dialèctica: mètode de coneixement per passar del món de les coses al de les idees. <u>Mite</u>: podem recordar perquè l'ànima és immortal i ja sap coses de la anterior reencarnació	Amb Descartes i Hume D: mètode (4 regles). Diferència general amb Plató: el mètode es diferent però l'objectiu es comú. H: acumulem experiències(inducció) per conèixer i no és com Plató. Per Hume no hi ha un coneixement vertader i sí per a Plató.
ÈSSER HUMÀ	-Cos i ànima -3 parts d'ànima	<u>Cos</u>: cosa; conegut a través dels sentits. <u>Ànima</u>: coneguda per la raó 3 parts: irascible, concupiscible i racional	Descartes també diferencia en cos i ànima. Cos i ànima són substàncies creades per Deu. Relació entre cos i ànima: unió accidental pels dos.
ÈTICA	-Polis ideal -Virtuts de l'ànima	Governants, guerrers i productors (proposta utòpica)	Mill Per Plató governen uns pocs, per Mill, la democràcia, la majoria. Per Plató estem condicionats per les parts de l'ànima i per Mill som lliures de fer el que volguem.

DESCARTES	EXPLICACIÓ	EXPLICACIÓ	RELACIÓ AMB ALTRES FILÒSOFS
REALITAT	<u>JO</u>: substància pensant <u>Deu</u>: Principi de causalitat, argument ontològic <u>El món</u>: substància extensa	-Jo: és el primer que demostra: cògito. -Déu és la causa de la idea que tinc de Déu i de la meua existència. Déu és perfecte i per això existeix. -El món és allò de les coses que pot ser conegut racionalment: l'extensió (pot reduir-se a nombre)	amb Hume D : al cap tinc idees fictícies, adventícies i innates (les innates són de les que parla Plató) H : idees = còpia d'una impressió (Plató totalment en desacord)
CONEIXEMENT	Mètode de Descartes Intuïció i deducció Dubte metòdic Primera veritat “pienso luego existo” Principi de causalitat <u>Regles</u>: evidència, anàlisi, síntesi i l'enumeració. Tres tipus d'idees	Dubte: No admetre res com a verdader si no hi ha una certesa absoluta. <u>Intuïció</u>: Operació de la ment la qual cospa intel·lectualment. <u>Deducció</u>: el contrari a la inducció A partir de les 4 regles arriba a la idea de “cogito”	Amb Hume: empirisme: la experiència és la font dle coneixement. La raó només associa, recorda o imagina idees. Descartes: racionalista, el coneixement prové de la raó.
ESSER HUMÀ	Cos i ànima <u>ANIMA</u>: Glàndula pineal, motor del cos, unió accidental	El cos es “res extensa” i “l'ànima res cogitans”. El cos funciona mecànicament i l'ànima el dirigeix (és el pilot)	Plató: també diferencia en cos i ànima. Relació entre cos i ànima: unió accidental pels dos. El cos és la presó de l'ànima, que és immortal.
ETICA	Moral provisional: adaptar-se a les normes d'on es viu per sobreviure. Les passions	-adaptar-se a les normes d'on es viu per sobreviure -Allò que no es decideix: passió. Allò que sí, acció. Cal diferenciar-lo	Estoïcisme: hem d'acceptar allò que ens passa com inevitable.

HUME	CONCEPTES	EXPLICACIÓ	RELACIÓ AMB ALTRES FILÒSOFS
CONEIXE- MENT	Impressió/Idees Percepció Principi de còpia Principi de causalitat Costum Relacions d'idees i qüestions de fet Escepticisme	<u>Impressió</u> : percepció clara i viva <u>Idea</u> : marca que ens deixa la impressió, record. <u>Principi de còpia</u> : criteri per trobar la veritat d'una idea (buscar si prové d'una impressió o experiència). <u>Crítica al principi de causalitat</u> : no tenim impressió de la connexió entre causa i efecte. Per tant, la relació causa-efecte es basa en el <u>costum</u> . <u>Relacions d'idees</u> : enunciats vertaders que no depenen de l'experiència (matemàtiques). <u>Qüestions de fet</u> : necessiten ser comprovades per l'experiència. <u>Escepticisme</u> : mai pots saber res segur al 100% perquè l'experiència mai és definitiva.	<u>Hume</u> : empirisme: el coneixement prové de l'experiència; la raó només analitza. Descartes racionalista: el coneixement prové de la raó (idees innates). Desconfiança en els sentits.
REALITAT	<u>Crítica a</u> : Substància Món extern Déu JO Fenomenisme	Aplicant el principi de còpia no es pot demostrar cap d'aquestes 4 idees. Són invents de la filosofia. Per tant, Hume critica la metafísica. <u>Fenomenisme</u> : només existeix allò que puc percebre.	Hume : idees = còpia d'una impressió Plató totalment en desacord: les idees són realitat i les coses no. El coneixement de les Idees es realitza a través de la ment (racionalisme). Els sentits són la forma més imperfecte de coneixement, però ens ajuden a recordar.
ÈTICA	Emotivisme Utilitarisme	<u>Emotivisme</u> : moral basada en el sentiment i no en la raó. El paper de la raó és important en la presa de decisions per ajudar-nos a entendre els problemes. Dilema del que és bó i el que és dolent (sentir-te bé quan ajudes algú). <u>Utilitarisme</u> : El que és bo en una societat és bo per a la majoria.	Mill : Pensa exactament el mateix però ho aplica a la societat, a diferència de Hume, que ho aplica a l'individu.

NIETZSCHE	CONCEPTES	EXPLICACIÓ	RELACIÓ FILOSOFICA
CONEIXEMENT	-Llenguatge -Ciència	-El llenguatge és una convenció que no representa l'essència de les coses. La realitat està en etern canvi i els conceptes són fixos. -La ciència falseja la realitat al intentar reduir-la a lleis.	- Plató: Representa l'oposat de Nietzsche: diu que la realitat és fixa i que la manera de conèixer-la és a través de les Idees. Nietzsche i Plató tenen en comú el seu llenguatge metafòric accessible a tothom. <i>(En general comparable amb tots els filòsofs, sobretot els racionalistes).</i> -Descartes: La filosofia de Descartes es basa en un mètode racional.
REALITAT	-Dionisiac i Apol·lini -Crítica a la filosofia.	-La part dionisiaca de la realitat es correspon als excessos, al caos, a la obscuritat i la part apol·lini de la realitat és la que es correspon amb la raó, la llum, l'ordre... I per Nietzsche totes dues són la realitat. La ciència ha agafat només la part apol·lini i per això hem de compensar aquesta visió. -Nietzsche critica la filosofia perquè ha intentat reduir la realitat a conceptes. Critica als filòsofs perquè han convertit la realitat en una cosa fictícia (el món de les Idees, el discurs del mètode).	- <i>(Amb qualsevol filòsof en tant que tots han intentat reduir la realitat a conceptes. Excepcions: Heràcli "re no és, tot flueix", "no pots entrar dos cops al mateix riu" ; Nietzsche l'admira perquè va saber veure que la realitat és canvi)</i>
ÈTICA	-Crítica a la moral occidental -Mort de Déu. -Nihilisme. -Transvaloració dels valors.	-La moral dels senyors va ser substituïda per la dels esclaus, per culpa dels sacerdots. I aquesta moral, a través del cristianisme, és la que predomina en el món occidental. Ell vol recuperar la moral dels senyors: fortalesa, joia, salut, fermesa, poder, superació... -La mort de Déu representa la mort del fonament dels valors cristians. -Nihilisme: la situació de després de matar al referent dels valors. Situació sense valors. N'hi ha dos tipus: EL nihilisme passiu, actitud on no es busquen uns nous valors, i el nihilisme actiu, que accepta la pèrdua dels valors antics i busca uns de nous. -La transvaloració és, a partir del nihilisme actiu, la creació de una nova taula de valors.	Amb Plató: s'assemblen perquè Plató defensa que els aristòs (els millors" siguin els qui governin perquè tenen coneixement sobre el que cal fer; Però la proposta de Plató suposa classes social i això Nietzsche ho podria entendre com a una moral d'esclau, (ja que els que no governen la polis no saben governar-se a si mateixos, esperen les directrius dels que manen)
ÉSSER HUMÀ	-Superhome. -3 transformacions de l'esperit. -Voluntat de poder. -Etern retorn.	-El superhome és aquell que realitza la transvaloració, i es deslliga de tot lligam amb la antiga moral cristiana. -És una metàfora, que explica que la humanitat ha passat per tres transformacions: la primera, en forma de camell, on aguantava tota la càrrega sense dir res. La segona transformació, en forma de lleó, vol dir que l'home ha de lluitar contra els valors establerts i destruir-ne la seva base. La tercera transformació, la corresponent amb el nen, s'identifica amb el superhome, on es parteix d'un nou començament. -La voluntat de poder és la característica fonamental que tindrà el superhome: voluntat de superació, de ser més i mai conformar-se en l'esglaó on un es troba. -L'etern retorn implica que el temps no és lineal, sinó circular: tot es repeteix i no té ni principi ni fi. Tot el que ens passa ens tornarà a passar infinites vegades. Nietzsche entén això com una oportunitat de fer lo millor possible, ja que es repetirà per sempre més.	Directament és Shopenhauer el que parla de la voluntat com a eina fonamental per crear el món. Nietzsche segurament s'inspira en ell. Mill: des del seu liberalisme parla de la necessitat que tothom sigui educat per tal que decideixi per si mateix. Podríem veure un exemple de superhome. Però Mill ho pensa sempre des de la col·lectivitat: l'home a de pensar en la seva societat.

MILL	CONCEPTES	EXPLICACIÓ	RELACIÓ FILOSOFICA
CONEIXE- MENT	Enpirisme Positivisme Inducció	-Doctrina filosòfica que pensa que l'experiència és la única font de coneixement. -Aplicació del metodo experimental empirista a les ciències socials (Comte). -S'extreuen conclusions generals a partir de l'experiencia (que és particular).	Amb Hume : és un dels primers defensors de l'empirisme, però Hume és més escèptic: només accepta que els coneixements són probables. Amb Comte : és el primer que aplica l'empirisme a les qüestions socials.
ÈTICA	Ututilitarisme Llibertat Liberalisme Felicitat	-És bona una acció tenint en compte les seves conseqüències. És bona una acció util i és útil la que fa feliç més gent. Això ho ha de determinar, no la majoria, ni una minoria qualsevol, sinó aquells que ho sàpiguen, que siguin persones competents, que en marc social que es troba Mill representa el parlament. -La societat ens aporta protecció, i a canvi nosaltres hem de comportar-nos conforma a les regles social i legals i aportar allò que la societat demani. El límit d'injerència de la societat en els meus assumptes ètics és que no danyi als altres (principi de dany). La societat podrà retllar-me la llibertat si es demostra (empíricament) que perjudico als altres. -Defensa de la llibertat de consciència (pensament, religió i premsa), política (associació, eleccions i igualtat jurídica) i econòmica (mercado). -Intentar que el major nombre de persones siguin felices, donant-los la major qualitat de plaer possible. La felicitat general fara més feliç els individus.	Amb Bentham és mas individualista i busca mes la quantitat de plaers. Para Mill es millor la qualitat entre el que destaca els intellectuals i els emocionals, desxan mes en bandes els plaers sensorials. la concepcio de Mill del utilitarisme es mes altruista: procurant la felicitat colectiva, saconsegeix una verdadera felicitat individual. Bentham es el contrari ja que buscant la felicitat individual s'asoleix la felicitat colectiva. Amb Plató : les llibertats de la societat que proposa no son tals ja que esàs limitat per el que la naturalesa ha volgut que facis millor. La llibertat de Mil és millor perquè tesn igualtat d'oportunitats. Amb Nietzsche : la llibertat del senyor és una mica "la llei del mes fort". La liberta de Mill bé garantida per la llei i la igualtat.
(POLÍTICA SOCIAL)	Mill defensà el dret de tot ciutadà a les llibertats bàsiques (com la d'expressió o d'associació), a la discrepància pacífica i a no ser represaliat per les seves opcions (dret de vaga, llibertat religiosa, lliure elecció educativa, etc.). En canvi, les limitacions legislatives a la llibertat consisteixen, per exemple, en l'obligatorietat de l'educació –ja que el dret al sufragi està suspès per als analfabets–, o en la prohibició de treballar més enllà del que les lleis permeten, els drets de les dones, etc. Defensa una democràcia representativa que estiguin reconeguts tots els parers i no només les majories		